

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obvezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR IV

SARAJEVO, 13.03.2019.

BROJ/ NUMBER 3

INFORMACIJSKO DRUŠTVO

INFORMATION SOCIETY

ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE, treće tromjesečje 2018. ELECTRONIC COMMUNICATIONS, third quarter 2018.

Ukupan broj aktivnih fiksnih telefonskih linija dominantnih operatora u trećem tromjesečju 2018. godine iznosio je 605.933, što predstavlja pad od 6,2% u odnosu na treće tromjesečje 2017. godine.

Total number of fixed telephone lines of dominant operators in the third quarter 2018 was 646.328 which represents a decrease of 6,2% compared to the third quarter 2017th.

Ukupni odlazni saobraćaj fiksne telefonske mreže u trećem tromjesečju 2018. godine iznosio je 468.670.360 minuta, što pokazuje pad od 7,4% u odnosu na treće tromjesečje 2017. godine.

The total traffic of fixed telephone network in third quarter 2018 was 468.670.360 minutes which shows an decrease of 7,4% compared to third quarter 2017th.

Broj pretplatnika mobilne mreže u trećem tromjesečju 2018. godine iznosio je 3.480.733 i bilježi rast od 0,2% u odnosu na treće tromjesečje 2017. godine. Ukupni odlazni saobraćaj mobilne mreže u trećem tromjesečju 2018. godine iznosio je 580.279.004 minuta, što pokazuje pad od 8,4% u odnosu na treće tromjesečje 2017. godine.

Number of mobile phone users in the third quarter 2018 was 3.480.733 which shows an increase of 0,2% compared to the third quarter 2017th year. The total traffic of mobile telephone network in the third quarter 2018 was 580.279.004 minutes which shows an decrease of 8,4% compared to the third quarter 2017th year.

Broj poslanih SMS poruka u trećem tromjesečju 2018. godine manji je za 16,8%, broj poslanih MMS poruka manji je za 3,9% u odnosu na treće tromjesečje 2017. godine.

Number of SMS messages sent in the third quarter 2018 decreased by 16,8%, while the number of MMS messages sent decrease by 3,9% compared to the third quarter 2017^h.

Ukupan broj internet priključaka putem fiksne mreže u trećem tromjesečju 2018. godine iznosio 689.339 i bilježi rast od 4,9% u odnosu na treće tromjesečje 2017. godine.

The total number of Internet connections via the fixed network in the third quarter of 2018 was 689.339 an increase of 4,9% compared to the third quarter of 2017.

1.FIKSNA TELEFONSKA MREŽA

Tablica 1.1 Fiksna telefonska mreža

Table. 1. 1. Fixed telephone network

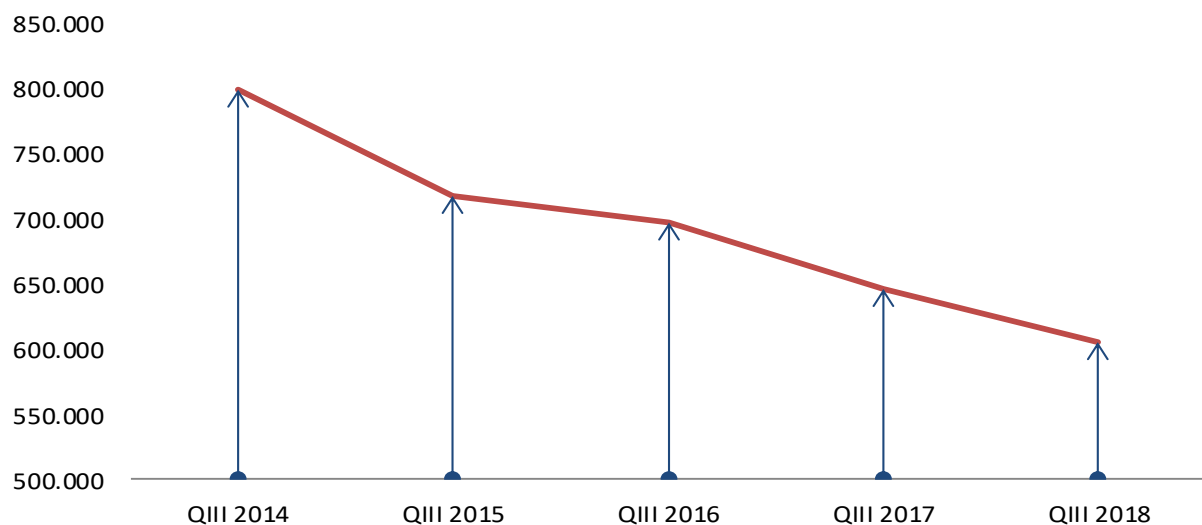
	III Tromjesečje quarter	III Tromjesečje quarter	II Tromjesečje quarter	III Tromjesečje quarter	III 2017 II2017	III 2017 III 2016	
	2016.	2017.	2018.		Indeksi/Indices		
Ukupan broj aktivnih fiksnih telefonskih linija dominantnih operatera	712.435	646.328	613.822	605.933	98,7	93,8	<i>Total number of fixed telephone lines of dominant operators</i>
Broj novih operatera fiksne telefonije	13	11	11	11	-	-	<i>The number of new fixed telephony operator</i>
Ukupan broj vlastitih pretplatnika novih operatera	91.674	117.910	137.314	138.163	100,6	117,2	<i>The total number of own subscribers to new operators</i>
Ukupan broj pretplatnika novih operatera sa indirektnim pristupom	39.193	2.116	1.947	2.121	108,9	100,2	<i>Alternative operators - Number of Indirect Access Subscribers</i>
Ukupan broj prenesenih brojeva	44.114	59.700	72.124	76.716	106,4	128,5	<i>The total number of transferred fixed numbers</i>

Izvor podataka: Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine (RAK BiH)

Data source: Communication Regulatory Agency of Bosnia and Herzegovina (CRA BiH)

Grafikon 1.1 Fiksna telefonska mreža- Ukupan broj aktivnih fiksnih telefonskih linija inkumbent operatera

Graph 1.1 Fixed telephone network- Total number of fixed telephone lines of incumbent operator

Tablica 1.2. Odlazni promet operatera fiksne telefonije , u milijunima minuta

Table 1.2 Outgoing traffic fixed - line operator, in millions of minutes

Odlazni promet operatera u milijunima minuta	III Tromjesečje / quarter	III Tromjesečje / quarter	I-III Tromjesečje / quarter	II Tromjesečje / quarter	III Tromjesečje / quarter	I-III Tromjesečje / quarter	Outgoing traffic operators in millions of minutes
	2016.	2017.		2018.			
Ukupno odlazni promet operatera fiksne telefonije	476	506	1443	427	469	1359	Outgoing total traffic fixed Networks operators
Ukupni domaći odlazni promet	463	496	1409	418	459	1331	Outgoing domestic traffic
Ukupni međunarodni odlazni telefonski promet	13	10	35	9	10	28	Interantional outgoing fixed telephone traffic

Izvor podataka: Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine (RAK BiH)

Data source: Communication Regulatory Agency of Bosnia and Herzegovina (CRA BiH)

Indeksi po indikatorima odlaznog prometa operatera fiksne telefonije	$\frac{\text{III 2018}}{\text{II 2018}}$	$\frac{\text{III 2018}}{\text{III 2017}}$	$\frac{\text{I - III 2018}}{\text{I - III 2017}}$	Indicies by indicators outgoing traffic fixed-line operator
	Ukupno odlazni promet operatera fiksne telefonije	109,8	92,6	
Ukupni domaći odlazni promet	109,7	92,6	94,5	Outgoing domestic traffic
Ukupni međunarodni odlazni telefonski promet	110,6	73,2	80,0	Interantional outgoing fixed telephone traffic

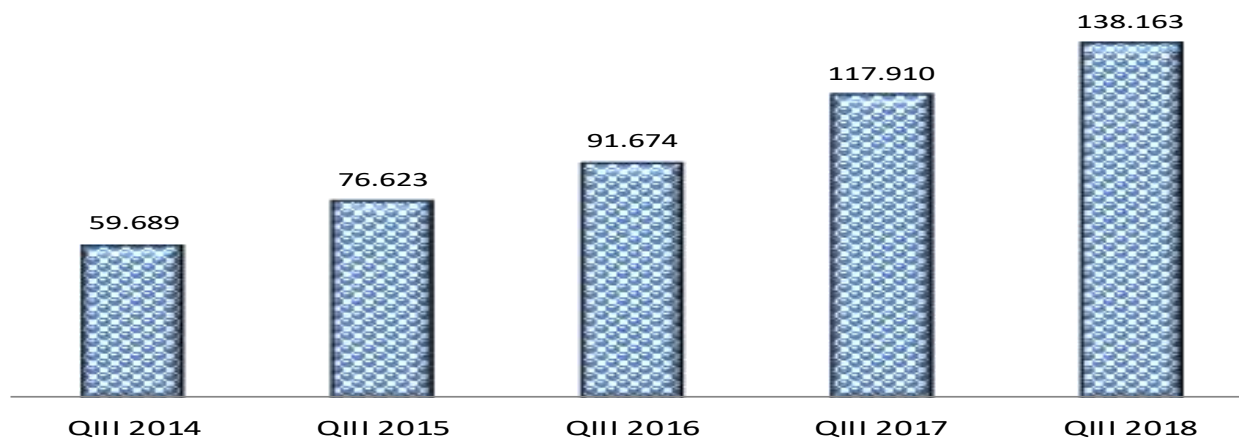
Grafikon 1.2. Promet ostvaren putem fiksne telefonske mreže

Graph 1.2 Traffic accomplished via fixed telephone network

- Ukupni odlazni promet operatera fiksne telefonije (u minutama) / Outgoing total traffic fixed networks operators (in minutes)
- Ukupni domaći odlazni promet (u minutama) / Outgoing domestic traffic (in minutes)
- Ukupan međunarodni odlazni telefonski promet (u minutama) / Interantional outgoing fixed telephone traffic (in minutes)

Grafikon 1.3. Ukupan broj vlastitih pretplatnika novih operatera
Graph 1.3 Alternative operators- Total number of direct access subscriber

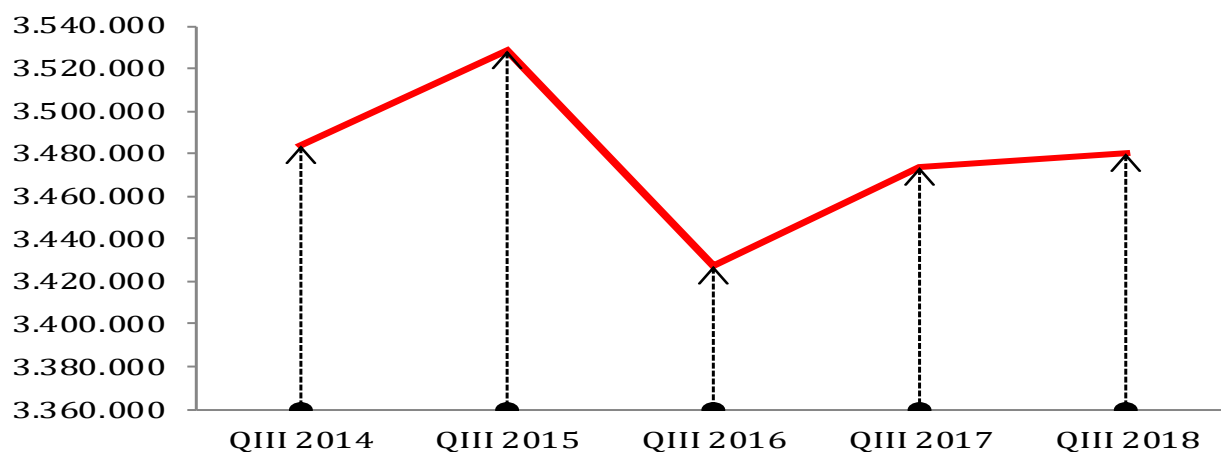
2.MOBILNA TELEFONSKA MREŽA

Tablica 2. Mobilna telefonska mreža
Table 2. Mobile telephone network

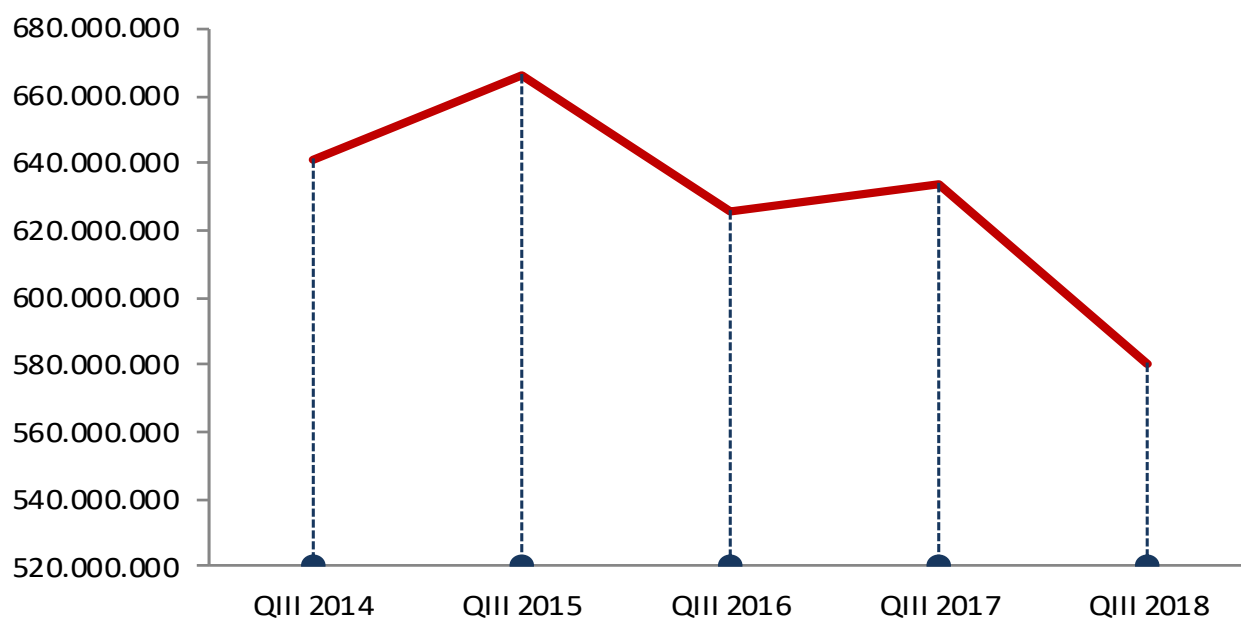
	III Tromjesečje <i>quarter</i>	III Tromjesečje <i>quarter</i>	II Tromjesečje <i>quarter</i>	III Tromjesečje <i>quarter</i>	III 2018 II2018	III 2018 III 2017	
	2016.	2017.	2018.		<i>Indeksi/Indicies</i>		
Ukupan broj pretplatnika mobilne mreže	3.427.401	3.473.418	3.300.634	3.480.733	105,5	100,2	<i>Total number mobile telephone subscribers</i>
Penetracija mobilne telefonije	89,55%	98,36%	93,47%	98,57%	105,5	-	<i>Penetration of mobile telephony</i>
Ukupan broj prenesenih brojeva	36.944	46.841	56.477	59.676	105,7	127,4	<i>The total number of transferred numbers</i>
Ukupan odlazni promet operatora mobilne telefonije (minutama)	625.837.421	633.759.603	570.271.219	580.279.004	106,6	91,6	<i>Total outgoing traffic of mobile operators (in minutes)</i>
Broj poslatih SMS poruka	212.079.352	157.596.401	133.713.307	131.119.524	98,1	83,2	<i>SMS sent</i>
Broj poslatih MMS poruka	334.987	290.364	224.401	279.014	124,3	96,1	<i>MMS sent</i>

Izvor podataka: Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine (RAK BiH)
Data source: Communication Regulatory Agency of Bosnia and Herzegovina (CRA BiH)

Grafikon 2.1. Broj korisnika telefonskih usluga u mobilnoj telefoniji
Graph.2.1 Number of users of telephone services in mobile telephony

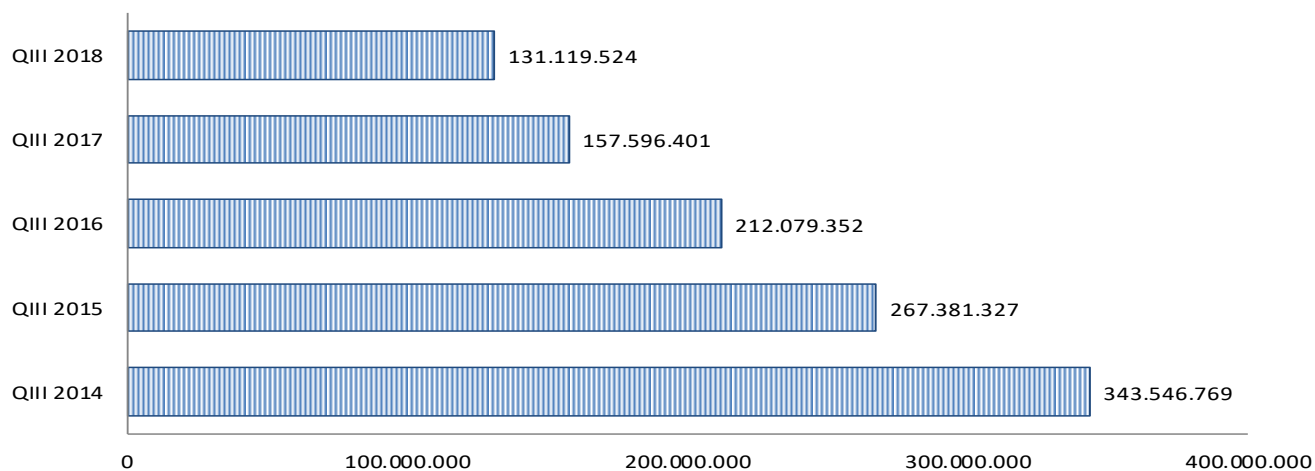

Grafikon 2.2. Odlazni promet mobilne telefonije (u minutama).
Graph.2.2 Outgoing traffic of mobile operators(in minutes).

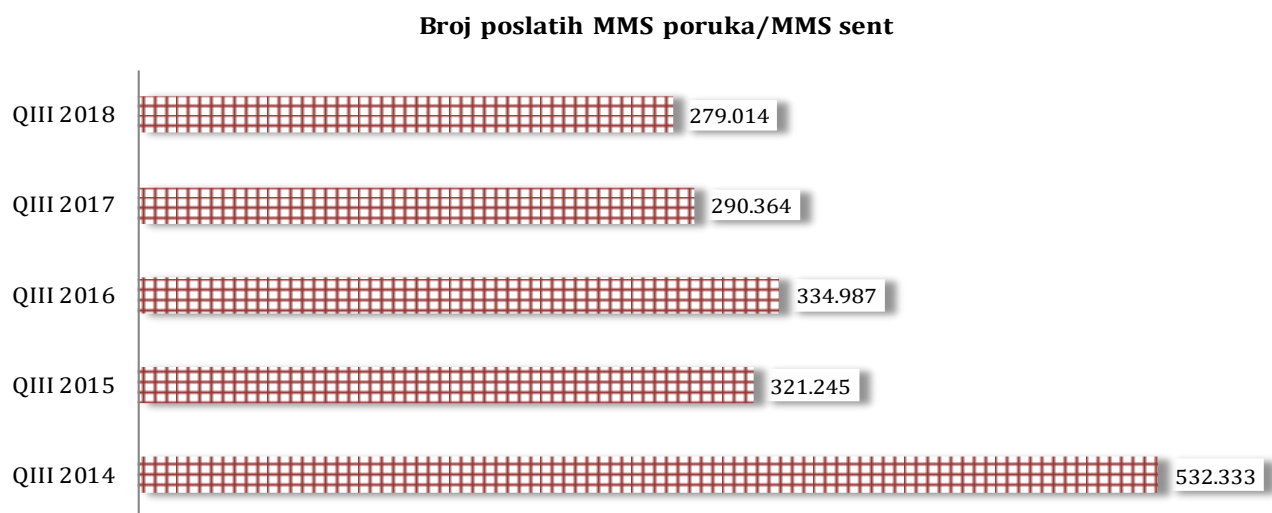
Grafikon 2.3. Broj poslatih SMS poruka

Graph.2.3. SMS sent

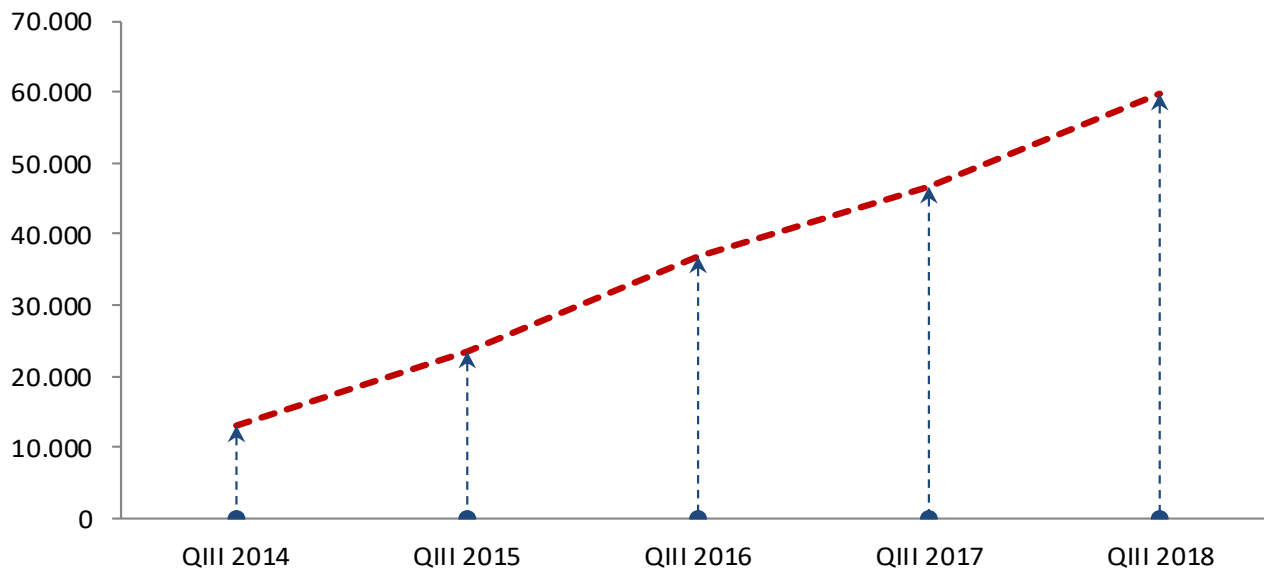

Grafikon 2.4. Broj poslatih MMS poruka

Graph.2.4. MMS sent

Grafikon 2.4. Ukupan broj prenesenih brojeva
Graph.2.4. The total number of transferred numbers

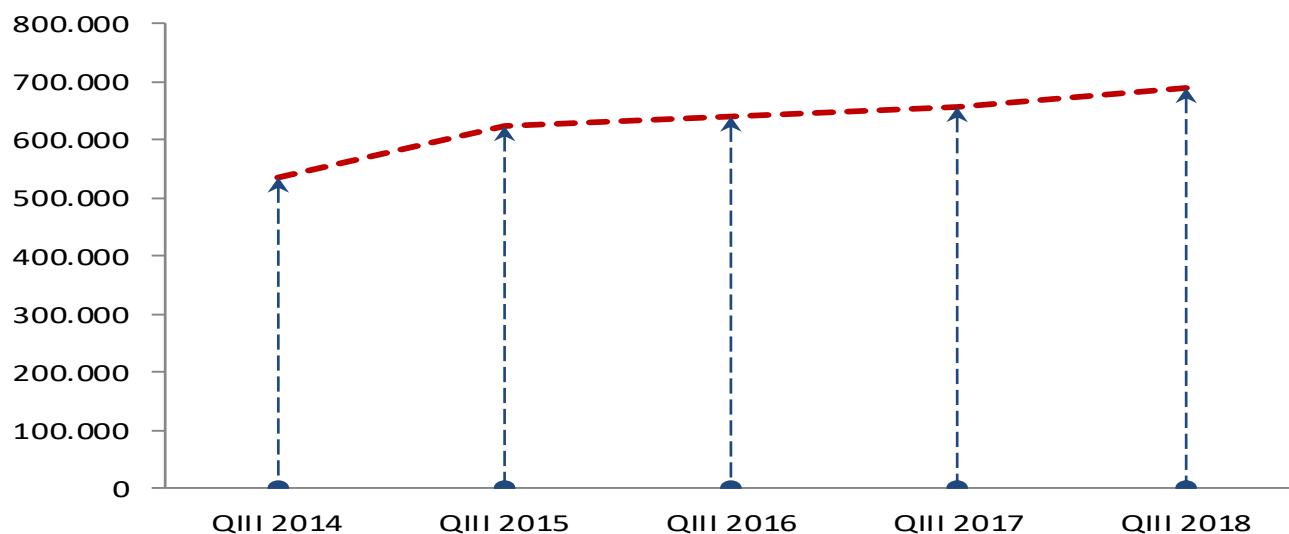
3. PRISTUP INTERNETU

Tablica 3. Pristup internetu
Table 3. Internet access

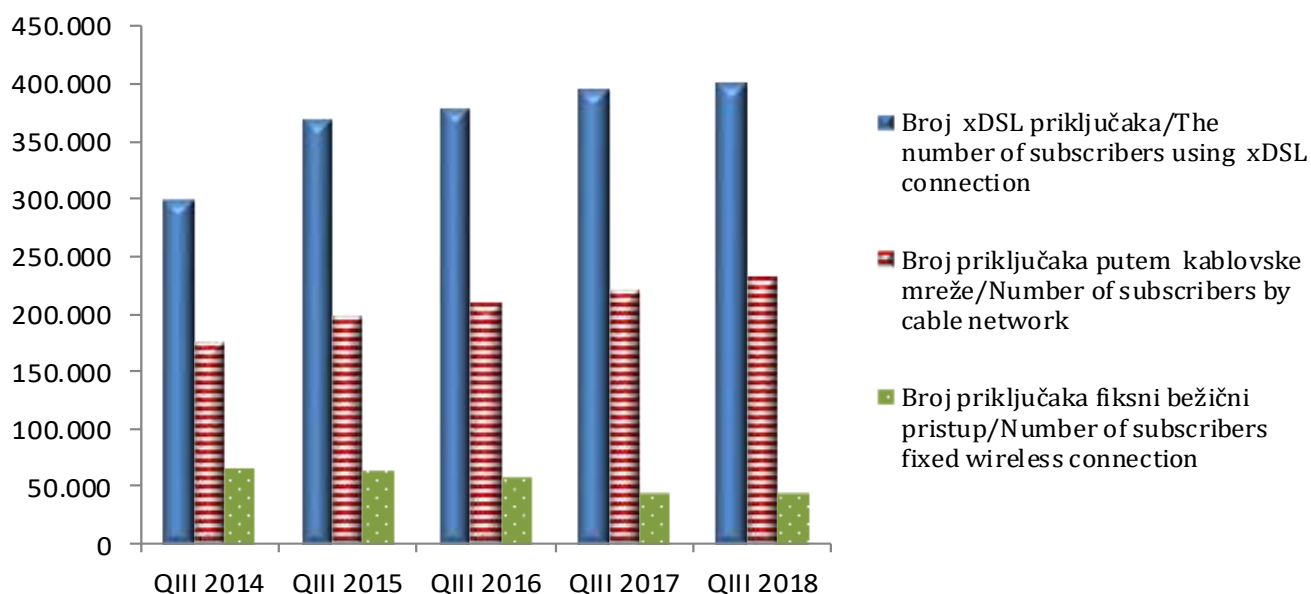
	III	III	II	III	III 2018	III 2018	
	Tromjesečje	Tromjesečje	Tromjesečje	Tromjesečje	II 2018	III 2017	
	2016.	2017.	2018.		Indeksi/Indicies		
Ukupan broj priključaka širokopolasnog pristupa internetu putem fiksne mreže	641.527	657.055	686.546	689.339	100,4	104,9	Total number of broadband subscribers
Broj xDSL priključaka	376.187	392.526	398.716	399.789	100,3	101,9	Number of subscribers using xDSL connection
Broj priključaka putem kablovske mreže	207.983	218.769	230.030	230.557	100,2	105,4	Number of subscribers by cable network
Broj priključaka fiksni bežični pristup	55.130	42.988	43.541	42.216	97,0	98,2	Number of subscribers fixed wireless connection
Broj priključaka putem iznajmljene linije	1.245	1.168	1.078	1.059	98,2	90,7	Number of subscribers via leased lines
Broj priključaka FTTx	807	1.190	13.033	15.611	119,8	-	Number of subscribers via FTTx connection
Broj priključaka putem ostalih tehnologija	175	414	148	167	112,8	40,3	Number of subscribers using other technologies
Stopa penetracije korisnika interneta putem fiksne mreže	74,1	75,5%	85,5%	86,0%	100,6	113,9	Penetration rate of Internet users via the fixed network

Izvor podataka: Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine (RAK BiH)
 Data source: Communication Regulatory Agency of Bosnia and Herzegovina (CRA BiH)

Grafikon 3.1 Ukupan broj priključaka širokopojasnog pristupa internetu putem fiksne mreže
Graph 3.1 Total number of broadband access connections via the fixed network

Grafikon 3.2. Tip priključaka pristupa internetu putem fiksne mreže
Graph 3.2. Type connectors of Internet access connections via the fixed network

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvor prikupljanja podataka

Podaci o telekomunikacijskim uslugama preuzeti su od Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (RAK BiH).

Obuhvat

Telekomunikacijske usluge obuhvaćaju saobraćaj ostvaren u fiksnoj i mobilnoj mreži.

Unutarnji saobraćaj u fiksnoj ili mobilnoj mreži obuhvaća ukupno ostvaren saobraćaj unutar vlastite fiksne ili mobilne mreže prema drugim fiksnim i mobilnim mrežama.

Međunarodni saobraćaj obuhvaća ukupno ostvaren saobraćaj u fiksnim i mobilnim mrežama koji počinje unutar Bosne i Hercegovine i završava izvan Bosne i Hercegovine.

DEFINICIJE

Telekomunikacijska usluga je usluga prijenosa, odašiljanja ili primanja znakova, signala, pisanog teksta, slika, govora i zvukova ili priopćenja bilo koje prirode koja se pruža žičnim, svjetlosnim, bežičnim ili drugim elektromagnetskim sistemima uključujući omogućavanje uporabe tih sistema kao cjeline ili djelomično davanjem u najam, prodajom ili na neki drugi način.

Priključak je fizička mrežna priključna točka preko koje korisnik pristupa javnoj komunikacijskoj mreži, a uključuje sve tehničke načine pristupa, kao što su PSTN, ISDN, xDSL i sl.

Preneseni brojevi su telefonski brojevi koji su preneseni u druge mreže.

FTTx je pristup širokopojasnim internet uslugama realizovan putem optičkog vlakna.

xDSL (Digitalna Pretplatnička Linija) je širokopojasni pristup internet uslugama realiziran putem upredene bakarne parice. Tu spadaju širokopojasne tehnologije kao što su ADSL, VDSL, HDSL, SDSL, itd.

Utrošene minute u fiksnoj i mobilnoj mreži obuhvaćaju ukupni saobraćaj ostvaren u unutarnjem i međunarodnom saobraćaju izražen u jedinici vremena – minutama.

Fiksna mreža je telekomunikacijska mreža kod koje je međusobna povezanost svih elemenata ostvarena žično.

NOTES OF METHODOLOGY

Sources of data collection

Data on telecommunication services were picked up from Communication Regulatory Agency of Bosnia and Herzegovina (CRA BiH).

Coverage

Telecommunication services include traffic realized in fixed and mobile telephone network.

The domestic traffic in fixed and mobile network includes the total traffic realized in the own fixed and mobile network, the traffic directed to other fixed and mobile networks.

The international traffic includes the total traffic realized in the fixed and mobile network that starts within and ends outside the Bosnia and Herzegovina.

DEFINITIONS

Telecommunication service is a service of transfer, transmission or reception of signs, written text, pictures, speech, sounds or releasing of any kind rendered through wire, light, wireless or other electromagnetic systems, including the possibility of using those systems either as a whole or in part, through renting, sale or some other way.

Connection is a physical network connection point through which users access to a public communications network, and includes all the technical means of access such as PSTN, ISDN, xDSL, etc.

Ported numbers are phone numbers that have been transferred to other networks.

FTTx has access to broadband internet services realized through optical fibers.

xDSL (Digital Subscriber Line) is a broadband internet services realized via twisted copper pairs. These include broadband technologies such as ADSL, VDSL, HDSL, SDSL, etc.

Minutes spent in the fixed and mobile telephone network include the total traffic realized in the domestic and international traffic and measured by time units – minutes.

Fixed network is telecommunication network in which all elements are connected by using wires.

Mobilna mreža je telekomunikacijska mreža kod koje je međusobna povezanost nekih elemenata ostvarena bežično i time se omogućava uspostavljanje veza i u uslovima fizičkoga kretanja korisnika usluga te mreže.

SMS poruke (Short Message Service) su kratke tekstualne poruke.

MMS poruke (Multimedia Messaging Service) su poruke koje uključuju i multimedijalne sadržaje (npr. slike, glazba).

Mobile network is a telecommunication network in which some elements are not connected by using wires. In that way, a connection is possible even when users are physically moving.

SMS messages (Short Message Service) are short text messages.

MMS messages (Multimedia Messaging Service) are messages which include multimedia services (pictures, music).

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.gov.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara ravnatelj: dr.sc. Velimir Jukić
Person responsible: Velimir Jukić, PhD, Director

Priopćenje priredio: Dragan Jovović
Prepared by: Dragan Jovović

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
